

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ και ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Α΄)
και ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΙΙ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1^η ΟΜΑΔΑ

ΘΕΜΑ Α

- A.1 α. Σωστό β. Λάθος γ. Σωστό δ. Λάθος ε. Σωστό
A.2 1. α 2. γ

ΘΕΜΑ Β

B.1 Οι δημόσιες δαπάνες και οι διάφορες μορφές φορολογίας έχουν τρεις βασικές επιδράσεις στη λειτουργία της οικονομίας:

(α) Μεταβάλλουν την κατανομή των παραγωγικών συντελεστών στις διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες. [Δηλαδή περισσότεροι παραγωγικοί συντελεστές αφιερώνονται στην παραγωγή των προϊόντων, τα οποία ο κράτος επιθυμεί για διάφορους λόγους να ενισχύσει, και λιγότεροι στην παραγωγή των προϊόντων, των οποίων την κατανάλωση θέλει να μειώσει. Για παράδειγμα, οι δημόσιες δαπάνες για βελτίωση της αγροτικής παραγωγής αυξάνουν την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, ενώ αντίθετα, η επιβολή μεγάλης φορολογίας σε πολυτελή προϊόντα μειώνει τη ζήτηση τους και στη συνέχεια την παραγωγή.]

(β) Μεταβάλλουν το επίπεδο του εισοδήματος. [Η αύξηση των δαπανών και η μείωση της φορολογίας αυξάνουν την παραγωγή και το εισόδημα, ενώ η μείωση των δαπανών και η αύξηση της φορολογίας έχουν τα αντίθετα αποτελέσματα.]

(γ) Μεταβάλλουν το μέγεθος των επενδύσεων και, συνεπώς, το μέγεθος του κεφαλαίου της οικονομίας, με συνέπεια τη μεταβολή του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας. [Για παράδειγμα, δημόσιες δαπάνες που γίνονται σε έργα παραγωγικά αυξάνουν την υποδομή και την παραγωγικότητα της οικονομίας και ταυτόχρονα αυξάνουν το ρυθμό ανάπτυξης της.]

* Μολονότι δίνονται 15 μονάδες, αν λάβουμε υπόψη μας τη λέξη επιγραμματικά, τότε τα αποσπάσματα που είναι με [], δεν απαιτούνται.

B.2 Οι καταθέσεις στις εμπορικές τράπεζες διακρίνονται σε
καταθέσεις όψεως,
καταθέσεις ταμειυτηρίου και
καταθέσεις επί προθεσμία.

B.3 Ως πληθωρισμός ορίζεται η τάση για συνεχή άνοδο του γενικού επιπέδου των τιμών. Συνεπώς, πληθωρισμός δε σημαίνει ένα υψηλό επίπεδο τιμών, αλλά ένα συνεχώς ανερχόμενο επίπεδο τιμών.

2^η ΟΜΑΔΑ**ΘΕΜΑ Γ**

Γ.1 Όταν σε μια οικονομία υπάρχουν άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας, αλλά οι άνεργοι δεν μπορούν να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις, επειδή υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα και την ειδικευση των ανέργων και σ' αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων, η ανεργία αυτή ονομάζεται διαρθρωτική. Για παράδειγμα, είναι δυνατόν σε μια οικονομία να υπάρχει ανεργία μηχανικών και έλλειψη λογιστών, ή να υπάρχει ανεργία για τους βιομηχανικούς εργάτες και έλλειψη ξενοδοχειακών υπαλλήλων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αγχαστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Όπως είναι φανερό, η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται από τη δυσαναλογία προσφοράς και ζήτησης των διάφορων ειδικοτήσεων. Η μείωσή της απαιτεί επανεκπαίδευση των ανέργων, ώστε να αποκτήσουν τις ειδικεύσεις στις οποίες υπάρχει έλλειψη. Διαφορετικά, η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να είναι μεγάλης διάρκειας.

$$\text{Γ.2 Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός} = \frac{20}{100} \cdot \text{Πληθυσμός} = \frac{20}{100} \cdot 500.000 = 100.000 \text{ άτομα}$$

$$\text{Εργατικό δυναμικό} = \text{Πληθυσμός} - \text{Οικονομικά μη ενεργός} = 500.000 - 100.000 = 400.000 \text{ άτομα}$$

$$\text{Άνεργοι} = \text{Εργατικό δυναμικό} - \text{Απασχολούμενοι} = 400.000 - 300.000 = 100.000 \text{ άτομα}$$

$$\text{Ποσοστό ανεργίας} = \frac{\text{Άνεργοι}}{\text{Εργατικό δυναμικό}} \cdot 100\% = \frac{100.000}{400.000} \cdot 100\% = 25\%$$

ΘΕΜΑ Δ**Δ.1**

Έτη	Τιμή αγαθού	Ποσότητα αγαθού	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	Δείκτης τιμών με έτος βάσης 2012 (%)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές με έτος βάσης 2012 (%)
2011	4	10	40	80	50
2012	5	12	60	100	60
2013	6	12	72	120	60

Για το έτος 2011:

$$\text{Τιμή αγαθού} = \frac{\text{Α.Ε.Π. σε τρέχουσες}}{\text{Ποσότητα αγαθού}} = \frac{40}{10} = 4$$

$$\text{Δείκτης τιμών} = \frac{\text{Τιμή}_{2011}}{\text{Τιμή}_{2012}} \cdot 100\% = \frac{4}{5} \cdot 100\% = 80\%$$

$$\text{Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές} = \frac{\text{Α.Ε.Π. σε τρέχουσες}}{\text{Δείκτης τιμών}} \cdot 100\% = \frac{40}{80} \cdot 100\% = 50$$

Για το έτος 2012:

$$\text{Α.Ε.Π. σε τρέχουσες} = \text{Α.Ε.Π. σε σταθερές} = 60$$

$$\text{Ποσότητα} = \frac{\text{Α.Ε.Π. σε τρέχουσες}}{\text{Τιμή αγαθού}} = \frac{60}{5} = 12$$

Για το έτος 2013:

$$\text{Α.Ε.Π. σε τρέχουσες} = \text{Τιμή} \cdot \text{Ποσότητα} = 6 \cdot 12 = 72$$

$$\text{Δείκτης τιμών} = \frac{\text{Τιμή}_{2013}}{\text{Τιμή}_{2012}} \cdot 100\% = \frac{6}{5} \cdot 100\% = 120\%$$

$$\text{Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές} = \frac{\text{Α.Ε.Π. σε τρέχουσες}}{\text{Δείκτης τιμών}} \cdot 100\% = \frac{72}{120} \cdot 100\% = 60$$

$$\Delta.2 \text{ Ρυθμός πληθωρισμού 2012} = \frac{\text{Τιμή}_{2012} - \text{Τιμή}_{2011}}{\text{Τιμή}_{2011}} \cdot 100\% = \frac{5-4}{4} \cdot 100\% = 25\%$$

$$\text{Ρυθμός πληθωρισμού 2013} = \frac{\text{Τιμή}_{2013} - \text{Τιμή}_{2012}}{\text{Τιμή}_{2012}} \cdot 100\% = \frac{6-5}{5} \cdot 100\% = 20\%$$

Δ.3 Πραγματική ποσοστιαία μεταβολή Α.Ε.Π. 2011 – 2012 :

$$\frac{\text{Α.Ε.Π. σταθερές}_{2012} - \text{Α.Ε.Π. σταθερές}_{2011}}{\text{Α.Ε.Π. σταθερές}_{2011}} \cdot 100\% = \frac{60-50}{50} \cdot 100\% = 20\%$$

Πραγματική ποσοστιαία μεταβολή Α.Ε.Π. 2012 – 2013 :

$$\frac{\text{Α.Ε.Π. σταθερές}_{2013} - \text{Α.Ε.Π. σταθερές}_{2012}}{\text{Α.Ε.Π. σταθερές}_{2012}} \cdot 100\% = \frac{60-60}{60} \cdot 100\% = 0\%$$

Δ.4 Με έτος βάσης το 2011

$$\text{Α.Ε.Π. σταθερές 2011} = \text{Α.Ε.Π. τρέχουσες} = 40$$

Α.Ε.Π. σταθερές 2012 = Τιμή 2011 • Ποσότητα 2012 = 4 • 12 = 48

Πραγματική ποσοστιαία μεταβολή Α.Ε.Π. 2011 – 2012 :

$$\frac{\text{Α.Ε.Π. σταθερές}_{2012} - \text{Α.Ε.Π. σταθερές}_{2011}}{\text{Α.Ε.Π. σταθερές}_{2011}} \cdot 100\% = \frac{48 - 40}{40} \cdot 100\% = 20\%$$

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΣ οικονομολόγος – εκπαιδευτικός – www.economics.edu.gr